

Bilag 2: Indsats A – Krav til leverandørkæden

Det estimeres, at der i 2030 kan opnås en reduktion fra krav til leverandørkæden på 10%. Fordelt på 1% fra transport, 6% fra energiforbrug og 3% fra øvrige krav.

Regionerne har sammen udarbejdet en tværregional model for, hvordan man kan beregne hver regions CO₂e-udledninger og -reduktioner. Denne model kaldes klimastyringsmodellen. Den opstiller en model for den forventede udvikling i CO₂e-udledninger, hvis vi driver sygehusene uden klimatiltag, og peger på hvor der forventeligt kan være reduktioner at hente.

Klimastyringsmodellen udpeger 8 reduktionsspor, hvoraf de 3 vedrører forskellige typer krav til leverandørkæden: Transport, energiforbrug og øvrige krav.

Beregningerne for delstrategiens indsats A – Krav til leverandørkæden er lavet med udgangspunkt i klimastyringsmodellens forventninger til reduktioner i 2035 og derefter tilpasset delstrategiens område samt strategiens slutår i 2030.

Se mere om klimastyringsmodellen i [denne video](#).

Tabel 1 viser den reduktion, der forventeligt kan hentes gennem krav til leverandørkæden. I tabellen er indregnet øvrige indsatsers indirekte påvirkning, idet potentiallet reduceres forholdsmæssigt i forhold til de reduktioner der foretages f.eks. på grund af ændret adfærd eller mindre spild.

Tabel 1: Udspecificeret reduktionspotentiale for krav til leverandørkæden

	Andel CO ₂ e af produktets samlede udledning	Andel der forventes reduceret med	Total reduktion efter korrektion for reduktion fra øvrige reduktionsspor og udefrakommende forhold
C1 Krav til transport i leverandørkæden	3%	25%	1%
C2 Krav til energiforbrug i leverandørkæden	27%	35%	6%
C3 Øvrige krav i leverandørkæden	70%	7%	3%
Samlet reduktionspotentiale for krav til leverandørkæden			10%

C1 Krav til transport i leverandørkæden

Transporten fra råvare til endelig distribution bidrager kun med ca. 3% af varens samlede CO₂e udledning, hvorfor den forventede reduktion kun bliver 1%. Reduktionen kan opnås ved blandt andet at stille krav til at undgå flytransport samt til fossilfri last mile transport.

C2 krav til energiforbrug i leverandørkæden

Energiforbruget til produktion af produktet bidrager med ca. 27% af varens samlede CO₂e udledning. Det er i klimastyringsmodellen forventet, at udledningen via energiforbrug reduceres med 70% i 2035. Det er antaget, at reduktionen er halvt gennemført i 2030.

Reduktionen kan opnås ved at stille krav, der belønner de produktionssteder, hvor der arbejdes på energieffektivisering og indførelse af grønne energikilder.

En undersøgelse blandt medicoindustriens medlemmer viser, at 65% af de responderende virksomheder arbejder med reduktion af energiudledning fra produktionen.¹

C3 Øvrige krav i leverandørkæden

Omfatter især råvarer til produktet og emballage. Dette område bidrager med 70% og har således det største bidrag til varens samlede CO₂e udledning.

Dette område er der siden 2022 sat stor fokus på i regionens udbud, og der arbejdes fortsat på yderligere krav til området. Især krav til emballage har der været stor fokus på.

Undersøgelsen blandt medicoindustriens medlemmer viser, at hele 96% af de responderende virksomheder har fokus på emballage. Dette kan delvist tilskrives regionernes anvendelse af de nordiske emballagekriterier, men også i høj grad det kommende udvidede producentansvar for emballage.

Reduktionen kan opnås gennem fortsatte krav til både materialetype der indgår i produkterne og emballagen samt genanvendelsesmulighederne for materialerne efter brug.

Regionens egen afdækning

I forbindelse med udarbejdelsen af delstrategien er der lavet en afdækning af potentialer og barrierer for de 90 største produktområder. Se nærmere beskrivelse i *bilag 1 - Samlet oversigt over baseline og metode for kliniske og øvrige forbrugesvarer*.

I kortlægningen er identificeret 8 forskellige typer krav, der er mulige at anvende i udbud. I tabel 2 ses en oversigt over disse 8 typer af krav med angivelse af hvilket af klimastyringens reduktionsspør, kravet relaterer sig til.

Tabel 2: Muligheder for at stille krav i udbud

Kravtype (reduktionsspør)	Konklusion
Transport (C1)	Der er fundet 5 produktområder hvor varen sandsynligvis transporteres med fly. For disse områder er potentialet højt. Der kan være yderligere områder. Ved levering til hjemmepatienter kan der være et potentiale i at samle flere varer. For alle områder er der potentiale for last mile transport, om end dette kun vil have lille reduktionspotentiale.

¹ 29 virksomheder har svaret på undersøgelsen.

Produktion (C2)	Der kan stilles krav til produktionen for alle produkter. Især for produkter, der anvendes rigtigt mange af, som f.eks. handsker, er der et stort potentiale.
Materialer (C3)	Der kan stilles krav til materiale for de fleste produkter. Især for produkter, der anvendes rigtigt mange af og som består af meget materiale, er der et stort potentiale.
Emballage (C3)	Der kan stilles krav til mængde og art af materiale for de fleste produkter. Især enkeltindpakkede produkter der anvendes mange af, er der et stort potentiale i. Det kan være masker, slanger, osv.
Miljømærker (fortrinsvis C3)	Kun på 10 af de 90 produktområder er det muligt at stille krav om miljømærker, da det er meget få kliniske produkter der findes miljømærker på. Miljømærker er et simpelt greb til at stille grønne krav, da andre har gjort forarbejdet.
Brugsfase (C3)	Det er et fåtal af produktområderne hvor der kan stilles krav til brugsfasen, da de fleste produkter er engangsprodukter. Delstrategien omfatter dog nogle mindre apparater, som eksempelvis høreapparater, CPAP apparater og insulinpumper hvor det især er relevant at stille krav til levetid. Det vil have mindre potentiale at stille krav til strømforbrug da der er tale om små apparater med lille strømforbrug. Hvis der anvendes engangsbatterier er det dog relevant at stille krav om indbyggede genopladelige batterier.
Bortskaffelse (C3)	Det er særligt interessant hvis der er produkter der kan flyttes fra at gå til klinisk affald (afbrænding) til genanvendelse af materialet. Dette vil samtidigt give en økonomisk besparelse ved bortskaffelse. For en del produkter er det relevant at stille krav om kun en slags plastik eller mulighed for at skille produktet ad. Der er en interesse blandt leverandører om tage deres produkter retur til genanvendelse, dette kan hæve graden af genanvendelse, men kan være svært at håndtere på sygehusene da det kræver særlige "affaldsspande"
Partnerskaber/innovation (C3)	Det er få produktområder inden for denne strategi, hvor der er konstateret mulighed for at partnerskaber/innovation. Det er dog sandsynligt, at der løbende vil blive afdækket flere potentialer. Det kunne være relevant at se på en forretningsmodel med leje af mindre apparatur, for at gøre det interessant for leverandøren at producere et produkt der har længere levetid.

Ud over de krav der stilles til produkterne gennem regionens udbud, lægges leverandørernes egen omstilling og kommende EU- krav også til grund for reduktionspotentialet. Dette redegøres der for i det følgende.

Leverandørernes generelle omstilling

En undersøgelse blandt medicoindustriens medlemmer viser, at næsten 60% af de responderende virksomheder har en ledelses-/bestyrelsesgodkendt strategi eller reduktionsplan. Omkring halvdelen af leverandørerne har reduktionsmål for egne CO₂e udledninger (scope 1 og 2) og lidt færre for deres indkøb hos underleverandører (scope 3).

Det må derfor lægges til grund, at leverandørerne selv vil drive en del af reduktionen. Det er dog vigtigt at fortsætte med at stille grønne krav, da undersøgelsen også viser, at regionernes krav har en betydelig indflydelse på leverandørernes bæredygtighedstiltag.

EU-lovgivning

I EU implementeres i strategiperioden en række forordninger og direktiver, der direkte eller indirekte vil få indflydelse på grønne krav til produkter.

Tabel 3: Forordninger og direktiver

Forordning/direktiv	Tidsramme
Udvidet producentansvar for emballage.	Træder i kraft 1. juli 2025
ECO design forordning: <ul style="list-style-type: none">• Krav om cirkularitet og mulighed for reparation til produkter der markedsføres i EU.• Krav til grønne offentlige indkøb – der forventes at blive fastsat minimumskrav til offentlige indkøb.	Forventes vedtaget i 2024 og implementeret i strategiperioden.
Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) - EU's rapporteringsdirektiv om bæredygtighed, der indfører detaljerede rapporteringskrav (ESG afrapportering)	Vedtaget 2022. Implementeres løbende fra 2024
Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) – krav om at store virksomheder udfører omfattende due diligence-procedurer for at identificere, forebygge og afhjælpe negative virkninger på menneskerettigheder, miljøet og god forvaltningsskik i deres forsyningskæder og operationer.	Vedtaget i 2024 Implementeres løbende fra 2025